

ISBN: 978-625-7587-22-8

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

ketebe.com

Ketebe Yayınları: 494

Öykü

Yayın Yönetmeni

Furkan Çalışkan

Dizi Editörü

Aykut Ertuğrul

Proje Editörü

Ahmet Öz

Son Okuma

Asaf Taneri

Yayıma Hazırlayan

Murat k. Murat

Kapak Görseli

Volkan Akmeşe

Kapak

Harun Tan

Mizanpaj

Nilgün Sönmez

1. BASKI

Temmuz 2021
İstanbul

Ketebe Yayınları

Sertifika No. 49619

Maltepe Mahallesi Fetih

Caddesi No: 6 Dk: 2

Topkapı 34010 İstanbul

Tel: 212.612 29 30

e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

Matsis Matbaa Hizmetleri

San. ve Tic. Ltd. Şti

Sertifika No: 40421

Tevfik Bey Mah. Dr. Ali Demir Cad.

No: 51 Sefaköy Küçükçekmece /

İstanbul Tel: 212 624 21 11

Orijinal adı: *Beloye Oblako Çingizhana*

Copyright © E. Ch. Aitmatov, 1990

Türkçe Yayın Hakkı © Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş, 2021

Türkçe Çeviri Hakkı © Fatma Arıkan ve Serdar Arıkan, 2021

Bu kitabın yayın hakları Onk Ajans Fikir ve Sanat Eserleri A.Ş.'den devralınmıştır.

Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

CENGİZ HAN'A KÜSEN BULUT

Cengiz Aytmatov

Türkçesi

Fatma ve Serdar Arıkan

CENGİZ AYTMATOV

1928'de, Kırgızistan'ın Talas eyaletine bağlı Şeker köyünde doğdu. Gençliğini 2. Dünya Savaşı sonrasının zorlu atmosferinde geçiren yazar, erken yaşlardan itibaren çeşitli işlerde çalıştı. Cambul Veterinerlik Teknik Okulu'ndaki eğitimi sırasında edebiyata yöneldi. 1952 yılından itibaren yayımladığı makaleler ve kısa hikâyeler sayesinde Maksim Gorki Edebiyat Enstitüsü'ne kabul edildi ve 1958 yılında mezun oldu. Eğitimi boyunca kısa hikâyeler yayımlamaya devam etse de, esas başarısını 1958 yılında yayımlanan *Cemile* adlı romanıyla yakaladı. Söz konusu romanı izleyen yıllarda Aytmatov, önde gelen Sovyet yazarlar arasındaki yerini alarak *Literaturnaya Gazeta* ve Yazarlar Birliği gibi birçok kültürel kurumun yönetim kurulunda yer aldı. Edebi çalışmaları Lenin Ödülü ve Devlet Ödülü gibi çeşitli ödüllere layık görüldü. Kırgızistan'ın 1991 yılındaki bağımsızlığından sonraki yıllarda siyaseten aktif bir yaşam süren yazar, 10 Haziran 2008 tarihinde, Almanya'nın Nürnberg şehrinde hayata veda etti. Yüzden fazla dile çevrilen eserlerinde, mitleri ve folklorik unsurları çağının siyasi meseleleriyle sentezlemiş, modernlik ve gelecek sorunlarıyla, insan-doğa ilişkilerini yoğun bir biçimde ele almıştır.

FATMA & SERDAR ARIKAN

1961 yılında İstanbul'da doğan Fatma Arıkan, 1978 yılında girdiği Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden 1982 yılında mezun oldu. Ardından SSCB/Leningrad Devlet Üniversitesi Şarkiyat Fakültesi'nde eğitim gördü.

1960 yılında İstanbul'da doğan Serdar Arıkan, 1989 yılında SSCB/Leningrad Devlet Üniversitesi Felsefe Fakültesi'nden, 2007 yılında ise İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. Evli ve bir çocuk sahibi olan Fatma ve Serdar Arıkan'ın Rusçadan Türkçeye çevirdiği bilimsel ve edebi çok sayıda eser bulunmaktadır.

CENGİZ HAN'A KÜSEN BULUT

CENGİZ AYTMATOV'UN ÖNSÖZÜ

Romana Eklenecek Uzun Öykü

Okuyucuya bir romana eklenecek uzun bir öykü sunulmakta. Peki, bu yeni bir tür mü? Hayır! Elbette böyle bir edebiyat türü mevcut değil. Ama hayatta her şeyin olabileceğine ihtimal veriliyorsa o zaman bu uzun öykünün de bundan dokuz yıl önce *Noviy Mir* (Yeni Dünya) dergisinde yayımlanan *Gün Olur Asra Bedel* isimli romana eklenmesi gerektiği anlaşılacaktır. Bu metnin ideolojik dayatmaların hüküm sürdüğü, eserlerin yazgısının her şeyi bilen ve gören sansür idaresinin idari kararlarıyla ve her türden “yukarıdan dayatılan” düşüncelerle belirlendiği bir dönemde, bu romanın ilk yayımlanan halinde niçin yer almadığını sizlere anlatacak değilim. Kitabın “bir bütün olarak” yayımlanabilmesi için sıklıkla iki şerden daha az kötü olanını tercih etmek, alegorilere sığınmak, kopan şiddetli

fırtınalarda okuyucunun kıyılarına giden bir gemiye gereğinden fazla yük yüklemek en doğrusu gibi gelmişti.

O zamanlar, “henüz tamamı söylenmemiş bir şarkıyı sonuna kadar söylemek” her zaman mümkün değildi. Ama şimdi böyle bir imkân sağlandı. Ve ben de *Znamya* dergisine benim eski “yeni” romanıma ilave edilmek üzere bu kısmı sunuyorum. Söylemeliyim ki, bu uzun öyküde Cengiz Han hakkında ağızdan ağıza aktarılarak bugüne dek gelen, tarihsel gerçeklikle belki küçük bir bağı olan, ama halkın hafızasında çok büyük bir önem taşıyan göçebe söylencelerinden biri kullanılmıştır...

Znamya, No: 8, 1990, Moskova

Bu diyarlarda trenler batıdan doğuya, doğudan batıya gider gelirdi...

Soğuk Sarı Özek ovalarından ardı arkası kesilmeden esip gelen rüzgârların dalga dalga havaya savurduğu beyaz pusu yararak gitmekte olan trenlerin makinistlerinin, tipinin hâkim olduğu o şubat gecelerinde bozkırda yer yer birikmiş kar yığınları arasında küçük Boranlı İstasyonu'nu fark etmeleri için büyük bir gayret göstermeleri gerekirdi. Tipinin bir burgaç gibi dönerek sarıp sarmaladığı gece trenleri huzursuz, korkutucu bir rüyadaymışlar gibi karanlığın içinden gelip geçerlerdi...

Böylesi gecelerde sanki dünya o yaratılış öncesi kaostan tekrar doğuyormuş gibi olurdu. Kendi soluğunun soğuğuna kısılmış Sarı Özek bozkırları aydınlıkla karanlığın amansız mücadelesinden doğan puslu bir okyanusu andırırdı.

Ve bu uçsuz bucaksız bozkırın ortasında yer alan küçük istasyonun küçücük bir penceresinde, her gece sabaha kadar hiç sönmeden bir ışık yanıyordu. İşte o pencerenin ardındaki bir can ya büyük bir ıstırap içindeydi, ya derdine derman bulunamayacak kadar ağır hastaydı ya da ciddi şekilde uykusuzluktan mustarıpti. O pencere Abutalip Kuttıbayev'in ailesinin yaşadığı istasyon barakasının